



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO PETICIJŲ KOMISIJA

IŠVADA DĖL ALINOS BISSEKERSKAJOS-RUZGĖS IR KITŲ PAREIŠKĖJŲ PETICIJOS

2021 m. vasario 24 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Peticijų komisija) 2021 m. vasario 24 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Alinos Bissekerskajos-Ruzgės ir kitų pareiškėjų peticiją „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 45 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytų reikalavimų laikino pakeitimo“ ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) 45 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nustatant, kad dėl COVID-19 ligos epideminės situacijos paskelbto karantino ir veiklos apribojimų sunkumų patiriančioms įmonėms, kurių akcininkai yra užsieniečiai, gavę leidimą laikinai gyventi Lietuvoje pagal Įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 punktą, laikinai būtų taikomi mažesni reikalavimai dėl darbo užmokesčio dydžio.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad esamas teisinis reglamentavimas yra pakankamas, o Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos praktika dėl peticijoje nurodytų užsieniečių individualaus vertinimo leidžia objektyviai spręsti peticijoje minimas užsieniečių problemas.

Peticijoje teikiamas pasiūlymas pakeisti Įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 punktą nustatant, kad dėl COVID 19 ligos epideminės situacijos paskelbto karantino ir veiklos apribojimų sunkumų patiriančioms įmonėms, kurių akcininkai yra užsieniečiai, gavę leidimą laikinai gyventi Lietuvoje pagal Įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 punktą, laikinai būtų taikomi mažesni reikalavimai dėl darbo užmokesčio dydžio, vertintinas kaip:

1) neproporcingas galimai kilsiančioms pasekmėms dėl piktnaudžiavimo imperatyviomis Įstatymo nuostatomis;

2) nepagrįstas objektyviais duomenimis (kodėl siūloma būtent iki tokio dydžio mažinti reikalavimą darbo užmokesčiui ir būtent tokiam laikotarpiui, nepateikta jokių individualių situacijų, kad užsieniečiai, turintys leidimą laikinai gyventi, išduotą Įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu pagrindu, dėl valstybėje paskelbto karantino neturėjo realių galimybių atitikti Įstatymo

reikalavimų ir dėl to jiems buvo atsisakyta išduoti ar pakeisti leidimus laikinai gyventi arba toks leidimas buvo panaikintas);

3) diskriminacinis kitų užsieniečių, gavusių leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje kitais Įstatyme nustatytais pagrindais ir karantino laikotarpiu taip pat susiduriančių su tam tikrais sunkumais dėl atitikties Įstatymo nustatytiems reikalavimams, atžvilgiu.

Kiti peticijoje nurodyti argumentai (dėl įsikūrimo lėšų, būsto nuomos, gyvenamosios vietos deklaravimo) nėra specifiniai peticijoje minimai užsieniečių kategorijai – jie aktualūs ir kitiems siekiantiems apsigyventi Lietuvoje užsieniečiams.

Migracijos departamentas paaiškino, kad visais atvejais individualiai vertinama užsieniečio verslo situacija, t. y., kokią veiklą užsienietis buvo nurodęs Juridinių asmenų registre ar verslo plane ir su kokiais ribojimais karantino metu tokios veiklos vykdymas galėjo susidurti (ne kiekvienas verslas buvo neigiamai paveiktas dėl įvestų ribojimų, kai kurių jų, priešingai, verslo apimtis didėjo), taip pat vertinama, ar verslininkas, būdamas sąžiningas ir rūpestingas, reaguodamas į susidariusią situaciją paskelbto karantino metu, atsakingai vertino tolesnės veiklos perspektyvas ir ėmėsi atitinkamų sprendimų. Be to, vertindamas darbuotojams mokamą darbo užmokestį, Migracijos departamentas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – „Sodra“) informacinėje sistemoje tikrina ne tik paskutinį mėnesį (ar karantino laikotarpį) „Sodrai“ deklaruotą darbuotojams mokėtą darbo užmokestį, bet ir tai, ar iki karantino paskelbimo įmonė mokėjo darbuotojams darbo užmokestį pagal Įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytus reikalavimus.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad tais atvejais, jei Migracijos departamentas priimtų, užsieniečio manymu, neteislingą sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, neišdavimo ar nepakeitimo, toks sprendimas galėtų būti skundžiamas teismui, kuris ir nustatytų, ar Migracijos departamento priimtas sprendimas yra proporcingas ir teisėtas.

Manytina, kad šiuo metu netikslinga keisti Įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą, bet, rengiant kitus Įstatymo pakeitimo projektus, turėtų būti įvertintas poreikis Įstatymą papildyti bendro pobūdžio nuostata, pagal kurią būtų galima netaikyti kai kurių imperatyvių Įstatymo reikalavimų valstybėje paskelbtos nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu, jei paaiškėtų, kad šiuo aspektu nėra pakankamas kitų įstatymų, susijusių su nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ir karantino režimais, reguliavimas.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“, 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Seimo pavasario sesijos darbotvarkę Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Alinos Bissekerskajos-Ruzgės ir kitų pareiškėjų peticijos“ projektą.

PRIDEDAMA:

1. Alinos Bissekerskajos-Ruzgės ir kitų pareiškėjų peticija (kopija), 7 lapai.
2. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2020 m. gruodžio 30 d. raštas Nr. 1D-6991 „Dėl Alinos Bissekerskajos-Ruzgės ir kitų pareiškėjų peticijoje pateikto pasiūlymo“ (kopija), 2 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2021 m. vasario 24 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-3 išrašas, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Pupinis